

Ryczówek, kapliczki w lesie Kalisko

1. Kategoria

Zabytki sakralne, kapliczka

2. Położenie administracyjne

gm. Klucze, pow. olkuski, woj. małopolskie

3. Współrzędne

50.37354 19.56006

4. Kod w dokumentacji

Ryczówek-03-101

5. Data weryfikacji terenowej

28 kwietnia 2016 r.

6. Opis

Trzy drewniane kapliczki szafkowe zawieszono na sąsiadujących ze sobą drzewach przy leśnej drodze do Godawicy, około 1,5 km na południe od Ryczówka. Znajdujące się tutaj niewielkie, prawie nigdy nie wysychające mokradło jest podobno pozostałością po źródle z doskonałą wodą. Według lokalnej tradycji, w miejscu tym odpoczywali powstańcy styczniowi, którzy 22 kwietnia 1863 roku stoczyli zwycięską potyczkę z Rosjanami pod Golczowicami. Na powstańczy biwak natknął się przypadkiem pewien mieszkaniec Klucza. Powstańcy potraktowali go jak szpiega i na wszelki wypadek powiesili na jednym z pobliskich drzew.

Bardziej rozbudowana wersja historii mówi o tym, że ów chłop niepostrzeżenie umknął z okolic obozowiska i doniósł o swoim odkryciu władzom carskim. Rosjanie niezwłocznie wysłali na Kalisko wojsko. *Otoczonym z czterech stron powstańcom udało się przebić z zasadzki. Niestety ciężko rannych współtowarzyszy nie zdążyli zabrać z pola walki i uchronić przed nieprzyjaciółkami**. Zmarłych powstańców miejscowa ludność pochowała w prowizorycznych grobach, które znajdują się nieopodal, w głębi bukowego lasu. Podobno duch chłopca-zdrajcy do dzisiaj ukazuje się na Kalisku około północy, a jego siła musi być wielka, skoro wiszą tutaj aż trzy kapliczki...

Pierwsza z nich zawieszona jest na sośnie tuż przy samej drodze. Jest to duża, drewniana kapliczka szafkowa, z dwuspadowym daszkiem i przeszklonym wnętrzem, w którym znajduje się figura Matki Bożej i ozdoby kwiatowe. Wisząca dawniej w tym miejscu niewielka drewniana kapliczka szafkowa została przewieszona na sąsiedniego buka. Na stojącej kilka metrów dalej sośnie znajduje się jeszcze jedna drewniana kapliczka szafkowa z dwuspadowym daszkiem. W przeszklonym wnętrzu obrazek z Aniołem Stróżem.

Jak podaje w swoim przewodniku Olgerd Dziechciarz, nazwa Kalisko, podobnie jak Kalisz, pochodzi od prasłowiańskiego słowa *kal* oznaczającego teren podmokły.

7. Źródła i materiały

* Tablica informacyjna przy mogiłach powstańców styczniowych na Godawicy.

Patrz także: Olgerd Dziechciarz, *Przewodnik po ziemi olkuskiej. Tom II, cz. 1, Gminy Klucze i Pilica*. Agencja PRomocji OK, Olkusz 2000, s. 94. Dawid Oruba, *Kalisko, powstańcza kapliczka*, 2014, artykuł na stronie miejscowości Ryczówek: http://www.ryczowek.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=21&Itemid=128, dost. 24.06.2016. Na zdjęciach

dołączonych do artykułu widać starą kapliczkę wiszącą w miejscu obecnej, nowej.

8. Uwagi

9. Dodatkowe fotografie obiektu

